સંસ્કાર દીપ

વર્ષ ૪૨, નવેમ્બર-૨૦૧૧, અંક-૧૧,
આજીવન લવાજમ રૂ. ૨૦૦/-

પ.પૂ.ગુરુવર્ય શાસ્ત્રીજી
મહારાજ શ્રી ધર્મજીવનદાસજી સ્વામી
તથા
વાત્સલ્યમૂર્તિ પરમ પૂજ્ય
સદ્‌ગુરુ પુરાણી શ્રી પ્રેમપ્રકાશદાસજી સ્વામી

: આશીર્વાદ :
અખંડ ભગવદ્ પરાયણ અ.નિ. પૂ. શ્રી જોગી સ્વામી
: અધ્યક્ષ :
પ.પૂ. સદ્‌ગુરુ શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી
: પ્રેરણા :
પ.પૂ. સદ્‌ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી
મુદ્રક : સુર્યા ઓફસેટ, આંબલી, અમદાવાદ-૫૮

: તંત્રી :
શ્રી લક્ષ્મણભાઈ આદોજા
: સંપાદક :
શાસ્ત્રી યજ્ઞવલ્લભદાસજી સ્વામી
: કલા સંયોજન :
ગોવિંદ જી. બાંટવા

: પ્રકાશક :
શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ
વિદ્યાર્થી સંઘ, શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ,
મેમનગર, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૫૨
સંપર્ક : (૦૭૯) ૨૭૯૧૨૫૯૧
૯૮૨૫૨૧૦૦૩૮, ૯૮૨૫૩૧૫૦૩૦
www.swaminarayangurukul.org
E-mail :sgvpgurukul@gmail.com

પાર્ષદવર્ય શ્રી રવજી ભગત...

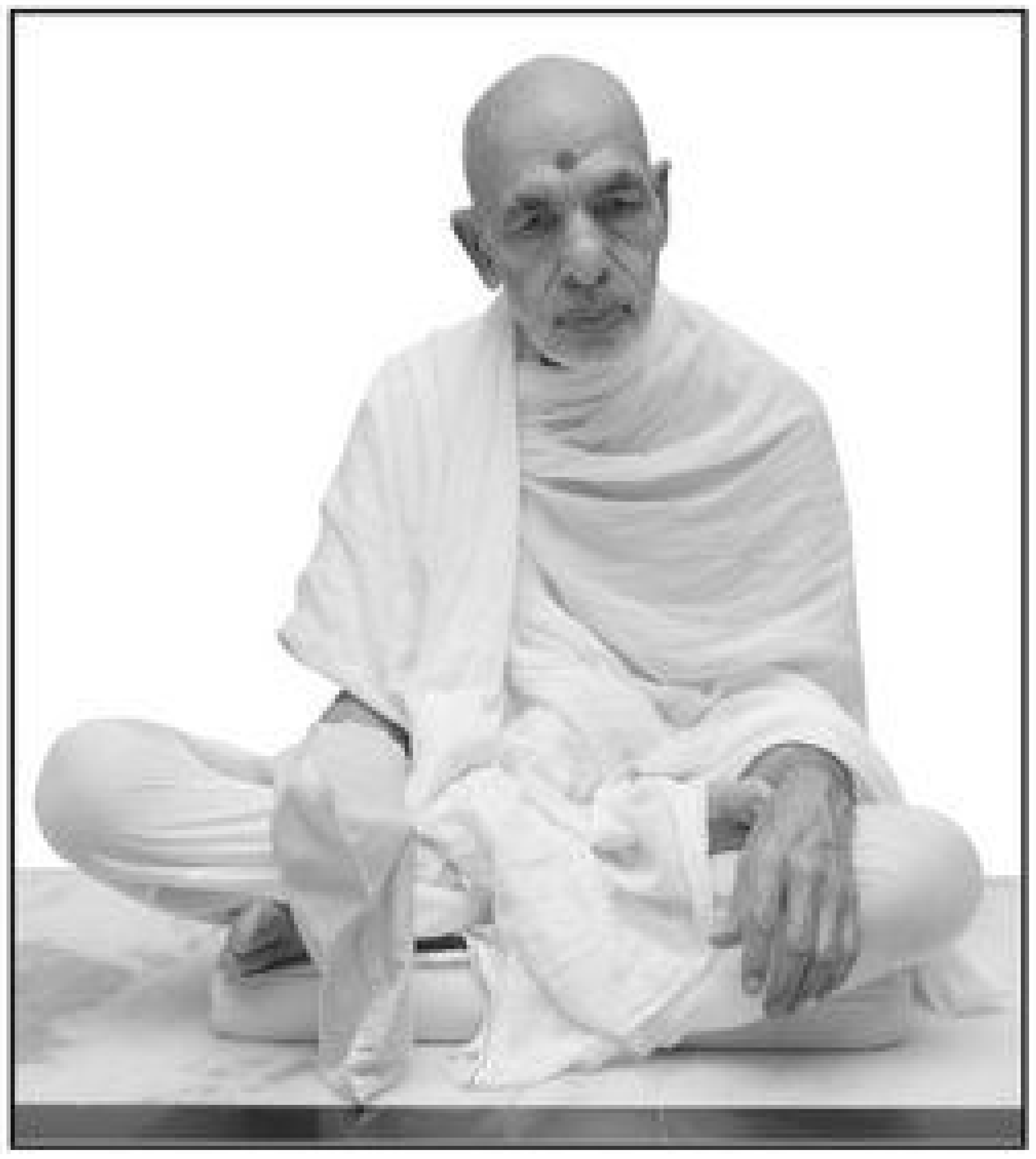

પૂર્ણ પુરુષોત્તમ નારાયણ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના યોગમાં આવીને અનંત જીવોનો ઉદ્ધાર થયો અને અનંત જીવો મુક્ત કોટિમાં બિરાજી ગયા.

આ પરમાત્માનો પ્રબળ પ્રતાપ અને પ્રભાવ તેમની સંત પરંપરામાં અને હરિભક્તોની પરંપરામાં અદ્યાપિ પર્યંત અનુભવાય છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના પરમહંસો સતત સત્સંગ વિચરણ કરતા રહે છે. પોતાના જીવન અને ઉપદેશ દ્વારા નગરમાં અને ગામડામાં સત્સંગની પ્રેરણા આપતા રહે છે.

સંતનું દર્શન પણ જીવને પાવન કરે છે, તેમાં પણ કોઇ સંતની ક્રિયા જોઇને કોઇ જીવને તેનો અંતરમાં ગુણ આવી જાય તો તે જીવ ભગવાનના માર્ગે ઝડપથી પ્રેરાઇ જાય છે અને સત્સંગના રંગે રંગાઇ જાય છે.

કહેશે આ સંત તો બહુ સારા રે...
ખરા કલ્યાણના કરનારા રે...
એટલો જ કોઇ ગુણ ગ્રેશે રે...
તે તો અંતે અક્ષર ઘર લેશે રે...

ગુણગ્રાહકતા એક જ સદ્‌ગુણ કોઇપણ જીવને અક્ષરધામના અધિકારી બનાવે છે.

પાર્ષદવર્ય શ્રી રવજી ભગતનું જીવન સત્સંગના સદ્‌ગુણોથી ભરપૂર બની રહ્યું, કારણ કે તેઓ સદાય ગુણગ્રાહી હતા.

જૂનાગઢ પ્રદેશમાં સંતોનું સતત સત્સંગ વિચરણ થાય. ગામડામાં ફરતા સંતો કોઇ મુમુક્ષુ જીવને જુએ એટલે તરત તેને સત્સંગની પ્રેરણા આપે. આવી જ ઘટના પાર્ષદવર્ય શ્રી રવજી ભગતના જીવનમાં ઘટી.

સદ્‌ગુરુ નારાયણદાસજી સ્વામીનું શિષ્ય મંડળ રોજકોટ વિસ્તારના ગામડામાં સત્સંગ વિચરણ કરતા હતા. તેમાં જામ વંથલી ગામે સંતો પધાર્યા. આ ગામમાં કરશનભાઈ મકવાણા વગેરે કડિયા જ્ઞાતિના હરિભક્તો સત્સંગના નિયમ-ધર્મનું પાલન કરીને સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું ભજન કરતા. આ કરશનભાઈ મકવાણાને ત્રણ પુત્ર અને ત્રણ પુત્રીઓ પરિવારમાં હતાં. આ ત્રણ પુત્રોમાંથી સૌથી નાના પુત્રનું નામ રત્નાભાઈ હતું. આ રત્નાભાઈને સંતોની વાતો અને સંતોનો સહવાસ ખૂબ ગમતા. તેથી સંતો જ્યારે જ્યારે જામ વંથલી પધારે ત્યારે રત્નાભાઈ દોડી દોડીને સંતોની સેવા કરતા.

આ સેવાભાવી રત્નાભાઈને સંતો અને ગામલોકો ભગત તરીકે સંબોધતા, તેથી પોતાના ગામમાં તેઓ રત્નાભગત તરીકે ઓળખાતા. સંતોને પણ આવો ઉત્સાહી અને સેવામાં શ્રદ્ધાવાળો ભગત ખૂબજ ગમે. તેથી સંતો અવાર-નવાર રત્નાભગતને જૂનાગઢ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં આવીને સેવા કરવાનું આમંત્રણ આપતા.

રત્નાભાઈની ઉંમર ૧૫ વર્ષની થઈ, સત્સંગમાં લગની હતી અને સંતોના ભાવભર્યા શબ્દો અંતરમાં ગુંજતા રહેતા કે 'રત્ના ભગત, ચાલો જૂનાગઢ.' જૂનાગઢ એટલે તીર્થભૂમિ. સદ્‌ગુરુ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જેવા પરમહંસોની પરંપરાના સંતોમાં સદ્‌ગુરુ નારાયણદાસજી સ્વામીના શિષ્ય સ્વામી નારાયણપ્રસાદદાસજી વગેરે સંતો એ સમયમાં સત્સંગ-ભજન કરતા રહેતા. રત્નાભગત એક દિવસે ચટકીના વૈરાગ્યથી ઘર છોડીને ચાલી નીકળ્યા અને જૂનાગઢમાં નારાયણપ્રસાદદાસજી સ્વામીના શિષ્ય તરીકે જોડાયા. રત્નાભગતની ઈચ્છાથી આ સંતે તેમને પાર્ષદ બનાવ્યા અને 'રવજી ભગત' નામ ધારણ કરાવ્યું.

પાર્ષદ શ્રી રવજી ભગતના જીવનની સત્સંગ પ્રેરક ઘટનાઓનો ઉલ્લેખ કરીએ તો ઘણો

વિસ્તાર થઇ જાય, તેથી અહીં એક માત્ર વચનામૃતના વાચનથી થયેલી દિવ્ય ઘટનાની વાત પ્રગટ કરેલ છે. શ્રી રવજી ભગતે જ આ પ્રસંગ પોતાની સેવા કરનારા સંતોને સ્વમુખે કહી સંભળાવ્યો હતો તેથી પૂજ્ય ભગતજીના શબ્દોમાં જ તેનું વર્ણન કરીએ.

''એ જમાનામાં ભગતો (પાર્ષદો) મંદિરના વેવાર (વહીવટ)માં ખૂબ સેવા કરતા, તેથી સત્સંગ, કથાવાર્તા અને ભજન ભક્તિના કોઇ નિયમ હતા નહિ. લગભગ ગૃહસ્થ જેવા જીવન મંદિરમાં જીવતા. કોઇનું કોઇના ઉપર કાંઇ ચાલતું નહિ, તેથી સૌ પોત-પોતાની રીતે દિવસો પસાર કરતા. એમાં એક દિવસ વડતાલ સભામંડપમાં બધા ભેગા મળીને ચાતુર્માસના નિયમ લેતા હતા. એમાં હું જઇ ચડ્યો. બધાની વાદે વાદે મેં જીંદગીમાં પહેલી વખત ૨૫ માળા કરવાનું નિમય લીધું. પહેલાં ક્યારેય આવું નિયમ લીધેલું નહિ તેથી ૨૫ માળા પૂરી કરી દેતો. પણ 'સ્વામિનારાયણ...' 'સ્વામિનારાયણ...' એમ સતત મનમાં બોલીએ તેથી ધીરે ધીરે સ્થિરતા આવી અને એક દિવસ મેં માળા કરતા કરતા વચનામૃતનો ચોપડો હાથમાં લીધો. મને વાચતા-લખતાં આવડતું , તેથી મનમાં સ્વામિનારાયણ નામ લેતો જાઉં અને વચનામૃત વાંચતો જાઉં. આમ ભજન સાથે મહારાજની વાણીની અસર થવા લાગી અને મારા ચાર મહિનાના નિયમ વડતાલના સમૈયામાં એકાદશી વખતે પૂરા થવાના હતા પણ વચનામૃતના ઉપદેશ વચનો મને સતત ભજન કરવાની પ્રેરણા આપતા હતા તેથી મેં ખોટો સમય બગાડવાનું બંધ કરી દીધું. બરોબરીયા સાથે બેસીને ગપ્પા મારવાનું પણ બંધ કરી દીધું અને હરિકૃષ્ણ મહારાજની મૂર્તિ સામે ઊભા રહી ભજન કરવાનું ચાલુ કર્યું. ૨૫ માળામાંથી ૫૧ માળાનું નિયમ લીધું અને નવરો પડું એટલે તરત વચનામૃત હાથમાં લઇ લઉં. બસ પછી તો વચનામૃત જ મારો ગુરુ અને વચનામૃત જ મારો આધાર.

મંદિરમાં ત્યાગી સંતો-પાર્ષદોને બધી જ વ્યવસ્થાઓ મળતી તેથી જીવન નિર્વાહની તો કોઇ ચિંતા હતી જ નહિ. હું તો મારા આસને બેઠો બેઠો ભજન કરું, વચનામૃત વાંચું. ક્યારેક વચનામૃતમાંથી શ્રીજી મહારાજ મને એવી પ્રેરણા આપતા કે વેવારમાં ક્યાંય પડવાનું મન જ ન થાય. હરિકૃષ્ણ મહારાજની સામે ઊભા ઊભા માળા કરું ત્યારે મહારાજ મરક મરક હસતા હોય એવાં દર્શન થાય, આમ માળા અને વચનામૃતે મને સત્સંગમાં ટકાવી રાખ્યો તે આજ દિવસ સુધી મારે વચનામૃત અને ભજનનો આધાર છે.''

પૂજ્ય પાર્ષદવર્ય રવજી ભગતના જીવનનો આ એક જ પ્રસંગ આપણને દિવ્યતાની અનુભૂતિ કરાવી શકે એવો છે. અખંડ ભજન અને વચનામૃતના નિયમિત સ્વાધ્યાય દ્વારા પૂ. ભગતજીએ પોતાનું જીવન તો દિવ્ય સત્સંગ પરાયણ બનાવ્યું હતું, પરંતુ તેમની સેવા કરનારા સંતો, તેમનાં દર્શન કરનારા હરિભક્તો અને વિદ્યાર્થીઓને પણ ભગતજીના જીવનમાંથી સત્સંગ સભર જીવનની અલૌકિક પ્રેરણા પ્રાપ્ત થયેલી છે.

શ્રી સ્વામિનાયણ ગુરુકુલ, અમદાવાદ અને છારોડીના સંતો-પાર્ષદો અને વિદ્યાર્થીઓ તેમજ યુવાન હરિભક્તો ખૂબજ ધન્યભાગી છે, જેમને અ.નિ. પાર્ષદવર્ય શ્રી નારાયણ ભગત, અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પૂ. જોગી સ્વામી અને ભજનપ્રિય સ્વાધ્યાયશીલ પાર્ષદવર્ય શ્રી રવજી ભગતની સેવાનો દિવ્ય લાભ મળ્યો છે.

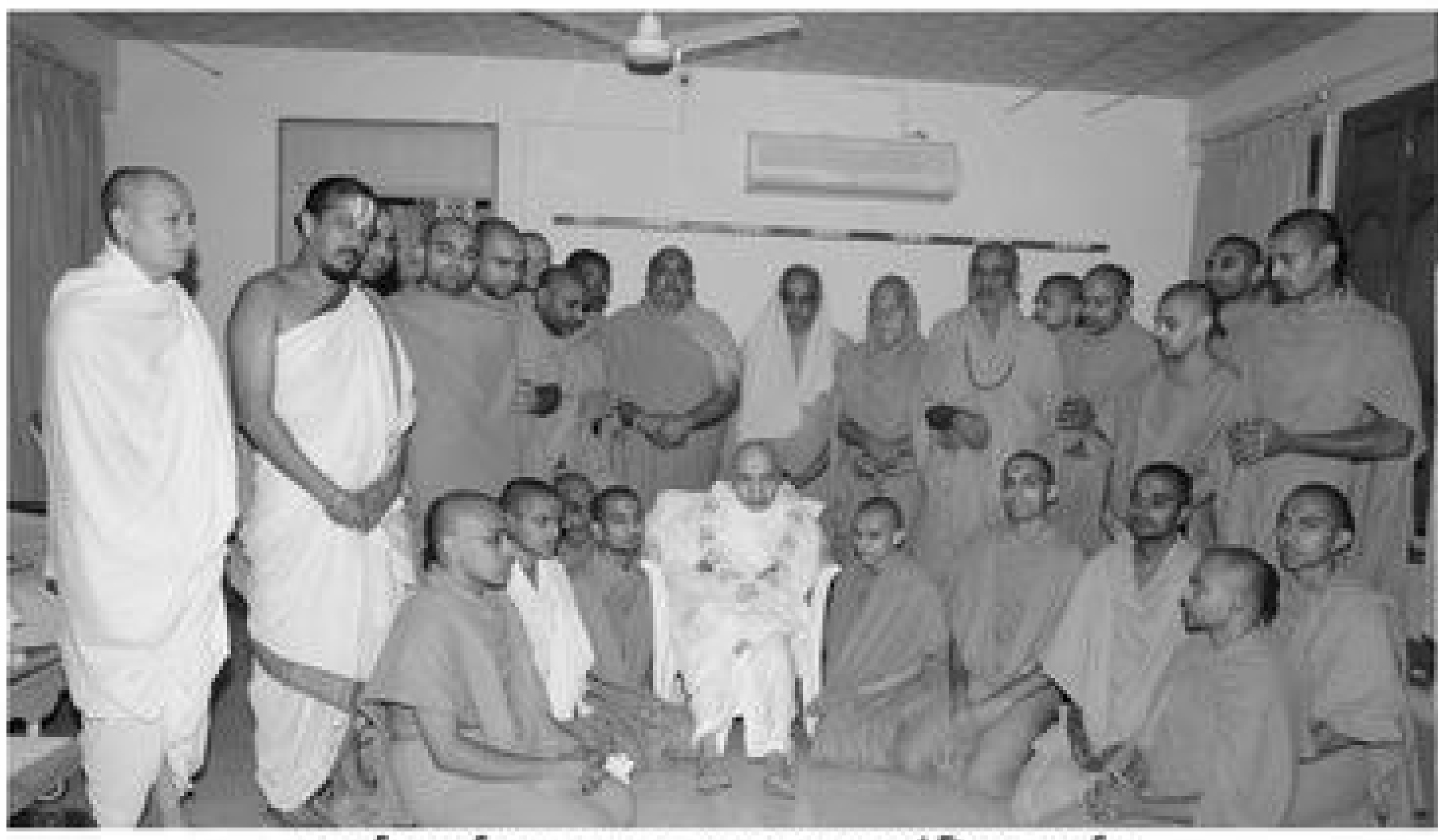

પાર્ષદવર્ય પૂ. રવજી ભગતના અંતિમ દર્શન

પાર્ષદવર્ય પૂ. રવજી ભગત - અભિષેક

પાર્ષદવર્ય પૂ. રવજી ભગત - અંતિમ યાત્રા

પાર્ષદવર્ય પૂ. રવજી ભગત - અગ્નિસંસ્કાર

સમાચાર દર્શન

ગુરુકુલ ગૌરવ :

શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ છારોડી દર્શનમ્ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયના સહયોગથી રાષ્ટ્રિય સંસ્કૃત સંસ્થાન (નવી દિલ્હી) સંસ્કૃત અકાદમી (ગાંધીનગર) દ્વારા આયોજિત, સાંદીપનિ વિદ્યાનિકેતન (પોરબંદર)ના યજમાન પદે તા.૨૩/૯/૧૧ ના રોજ પોરબંદર સ્થીત સાંદિપની આશ્રમ ખાતે સદ્‌ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના અધ્યક્ષ પદે ઓપનીંગ થયા બાદ યોજાયેલ રાજ્ય સ્તરીય સંસ્કૃત વાક્ પ્રતિયોગિતા તથા શલાકા સ્પર્ધામાં ગુજરાત ભરની ૨૫ ઉપરાંત પાઠશાળાના ૨૫૦ જેટલા ઋષિકુમારોએ ભાગ લીધેલ. આ સ્પર્ધામાં છારોડી દર્શનમ્ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને ૧૧ ગોલ્ડમેડલ, ૪ સિલ્વર અને ૧ બ્રોન્ઝ મેડલ મેળવતા સતત ત્રીજી વખત પ્રથમ સ્થાને રહી વિજય વૈજયંતિ ટ્રોફી મેળવેલ છે.

સંસ્કૃત વક્તૃત્વ સ્પર્ધાઃ-

૧. જોષી હાર્દિક	સાહિત્ય	ગોલ્ડ મેડલ
૨. ત્રિવેદી ભગીરથ	ન્યાય	ગોલ્ડ મેડલ
૩. જોષી ચિંતન	વેદાન્ત	ગોલ્ડ મેડલ
૪. રાવલ અંકિત	સાંખ્ય	ગોલ્ડ મેડલ
૫. પંડ્યા અજય	જ્યોતિષ	ગોલ્ડ મેડલ
૬. સાધુ મુનિવત્સલદાસ	મીમાંસા	ગોલ્ડ મેડલ
૭. વ્યાસ તુષાર	વ્યાકરણ	સિલ્વર મેડલ

શલાકા સ્પર્ધા :-

૧. ભટ્ટ અશ્વિન	સાહિત્ય	ગોલ્ડ મેડલ
૨. જાની સ્વસ્તિક	ન્યાય	ગોલ્ડ મેડલ
૩. ભટ્ટ ધવલ	જ્યોતિષ	ગોલ્ડ મેડલ
૪. સાધુ ભક્તિકિશોરદાસ	વેદાન્ત	ગોલ્ડ મેડલ
૫. જોષી વિશાલ	મીમાંસા	ગોલ્ડ મેડલ
૬. પંડ્યા મિહીર	વ્યાકરણ	સિલ્વર મેડલ
૭. સાધુ હરિકૃષ્ણ દાસ	ભાગવત	સિલ્વર મેડલ

કંઠપાઠ

૧. ભટ્ટ દીપ	કુમારસંભવ	સિલ્વર મેડલ
૨. ભટ્ટ જગદીશ	અષ્ટાધ્યાયી	બ્રોન્ઝ મેડલ

વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને સાંદીપનિ ગુરુકુલના અધ્યક્ષ, ભાગવત કથાકાર પૂ.ભાઈશ્રી રમેશભાઈ ઓઝાના હસ્તે ગુરુકુલના ઋષિકુમારો તથા પ્રધાનાચાર્ય શ્રી રામપ્રિયજીને વિજય વૈજયંતિ અર્પણ કરેલ.

પ્રથમ માસિક પૂણ્યતિથિ :

અખંડ ભગવદ્ પરાયણ પૂ. જોગી સ્વામીની પ્રથમ માસિક પૂણ્યતિથિ (તા. ૨૮/૯/૨૦૧૧) નિમિત્તે શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, અમદાવાદ ખાતે અખંડ ધૂન તથા મંત્રલેખનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે પ. પૂ. સદ્‌ગુરુ પુરાણી શ્રી ભક્તિપ્રકાશદાસજી સ્વામી, પ. પૂ. સદ્‌ગુરુ પુરાણી શ્રી શ્રીહરિદાસજી સ્વામી, પ. પૂ. સદ્‌ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામીએ પૂ. જોગી સ્વામીનાં સંસ્મરણો તાજાં કર્યાં હતાં.

શરદપૂર્ણિમા :

શરદ ઋતુની સોહામણી શરદપૂર્ણિમાના રોજ શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્‌ના આંગણે દિવ્ય અને ભવ્ય ભક્તિસભર શરદપૂર્ણિમાનો ઉત્સવ ઉજવાયો. આજના મંગલ પ્રભાતે ‘સહજાનંદમ્’માં બિરાજમાન બાલસ્વરુપ શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજના પાટોત્સવ પ્રસંગે વિવિધ ફળો, ઔષધિઓ તેમજ તીર્થજળ દ્વારા મહાભિષેક કરવામાં આવ્યો. અભિષેક બાદ સંતો તેમજ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા તૈયાર થયેલ અનેકવિધ વાનગી સભર મહા અન્નકુટ શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજને ધરાવવામાં આવ્યો.

રાત્રે ૦૮:૩૦ થી ૧૧:૩૦ દરમિયાન સદ્‌ગુરુ સંતો તથા મહાનુભાવોની ઉપસ્થિતિમાં શરદોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી. જેમાં સમૂહ રાસ, વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા નૃત્યો, ચાર આરતી દર્શન તથા સદ્‌ગુરુ સંતોના આશીર્વચનોનો સમાવેશ થયો હતો. ઉત્સવના અંતે સૌ હરિભક્તો દૂધપૌઆનો પ્રસાદ લઇ છૂટા પડ્યા.

‘દર્શનમ્’ લાયબ્રેરી ઉદ્‌ઘાટન :

‘દર્શનમ્’ સંસ્કૃત મહાવિદ્યાલયમાં સંપ્રદાયના ૨૫ જેટલા સંતો તેમજ ૧૫૦ ઋષિકુમારો નિઃશુલ્ક અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. પ. પૂ. સદ્‌ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના વિઝન મુજબ ચાલતી આ મહાવિદ્યાલયે ન કેવળ ગુજરાત પરંતુ સંપૂર્ણ ભારતમાં ગુરુકુલનું નામ ગુંજતું કર્યું છે. આ વિદ્યાલયમાં વિદ્યાર્થીઓ પોતાનો સર્વાંગિ વિકાસ સાધી શકે તે માટે વિશાળ બિલ્ડિંગ, અદ્યતન કોમ્પ્યુટર લેબ, રમત-ગમતનાં વિશાળ મેદાનો વગેરે સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે. તેમાં એક વિશેષ સોપાન ઉમેરતાં ‘વ્યાસ ગ્રંથાલય’નું ઉદ્‌ઘાટન શરદ પૂર્ણિમાના રોજ પ. પૂ. સદ્‌ગુરુવર્ય શાસ્ત્રી શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામીના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે પૂજ્ય સ્વામીજીએ જણાવ્યું હતુ કે આપણા જીવનમાં પુસ્તકો શ્રેષ્ઠ મિત્રો છે. વિદ્યાર્થીઓ આ લાઈબ્રેરીમાં આવી વધારેમાં વધારે મિત્રો બનાવે એવી આશા રાખુ છું. સભાના અંતે ગ્રંથપાલ શ્રી મનીષભાઈ ચાવડા તથા તુષાર પંડ્યાને શુભાશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

SGVP ટ્રોફી (ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ) :

૧૫ ઓક્ટોબર થી ૧૯ નવેમ્બર ૨૦૧૧ દરમિયાન શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ વિશ્વવિદ્યા પ્રતિષ્ઠાનમ્ (SGVP) દ્વારા, SGVP ટ્રોફી- ૨૦૧૧ (ઓલ ઈન્ડિયા ડે-નાઈટ ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ)નું આયોજન કરવામાં આવેલ છે. જેમાં અન્ડ.૧૪, અન્ડ.૧૬ અને અન્ડ.૧૯ શાળા તેમજ કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ ભાગ લઇ રહ્યા છે. લેધર બોલના ઉપયોગ સાથે વિદ્યાર્થીઓને ક્રિકેટના આધુનિક માળખા જેવા કે ઈન્ડીઅન પ્રિમીયર લીગ, ચેમ્પીઅન લીગ વગેરેનો અનુભવ મળે એ ખાસ હેતુ છે. ગુજરાતના માનવંતા ક્રિકેટરોની હાજરીમાં ૧૫ ઓક્ટોબરે સાંજે ૬ કલાકે ઉદ્‌ઘાટન સમારોહ પ.પૂ. સદ્‌ગુરુ પુરાણી શ્રી બાલકૃષ્ણદાસજી સ્વામી, IPS શ્રી અજય તોમરની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયો હતો, જેમાં પાંચ રાજ્યોની કુલ ૫૮ ટીમોએ ભાગ લીધો છે.

શરદોત્સવ પ્રસંગે ઉપસ્થિત સંતો-મહાનુભાવો

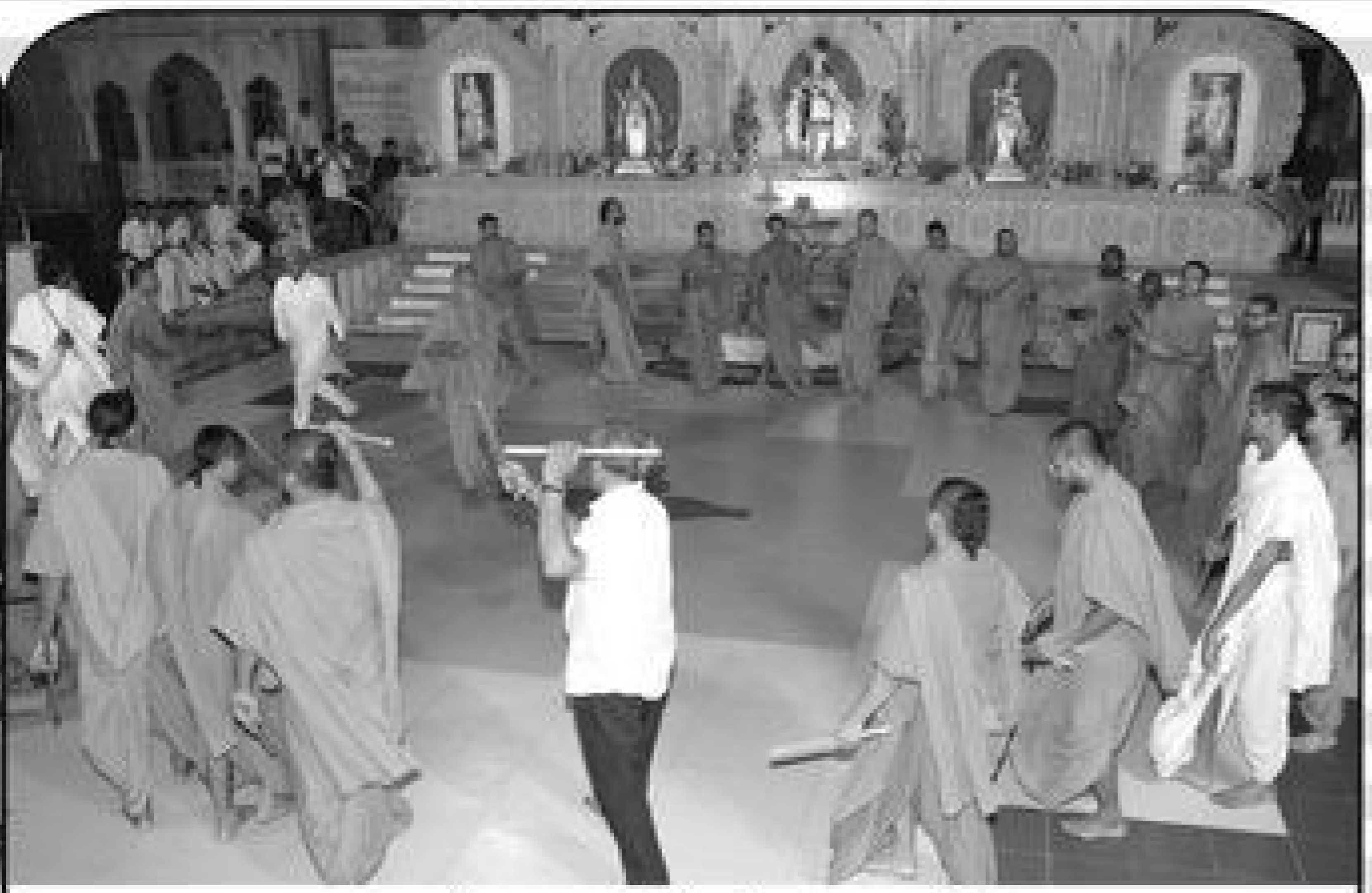

શરદોત્સવ પ્રસંગે સંત રાસ દર્શન

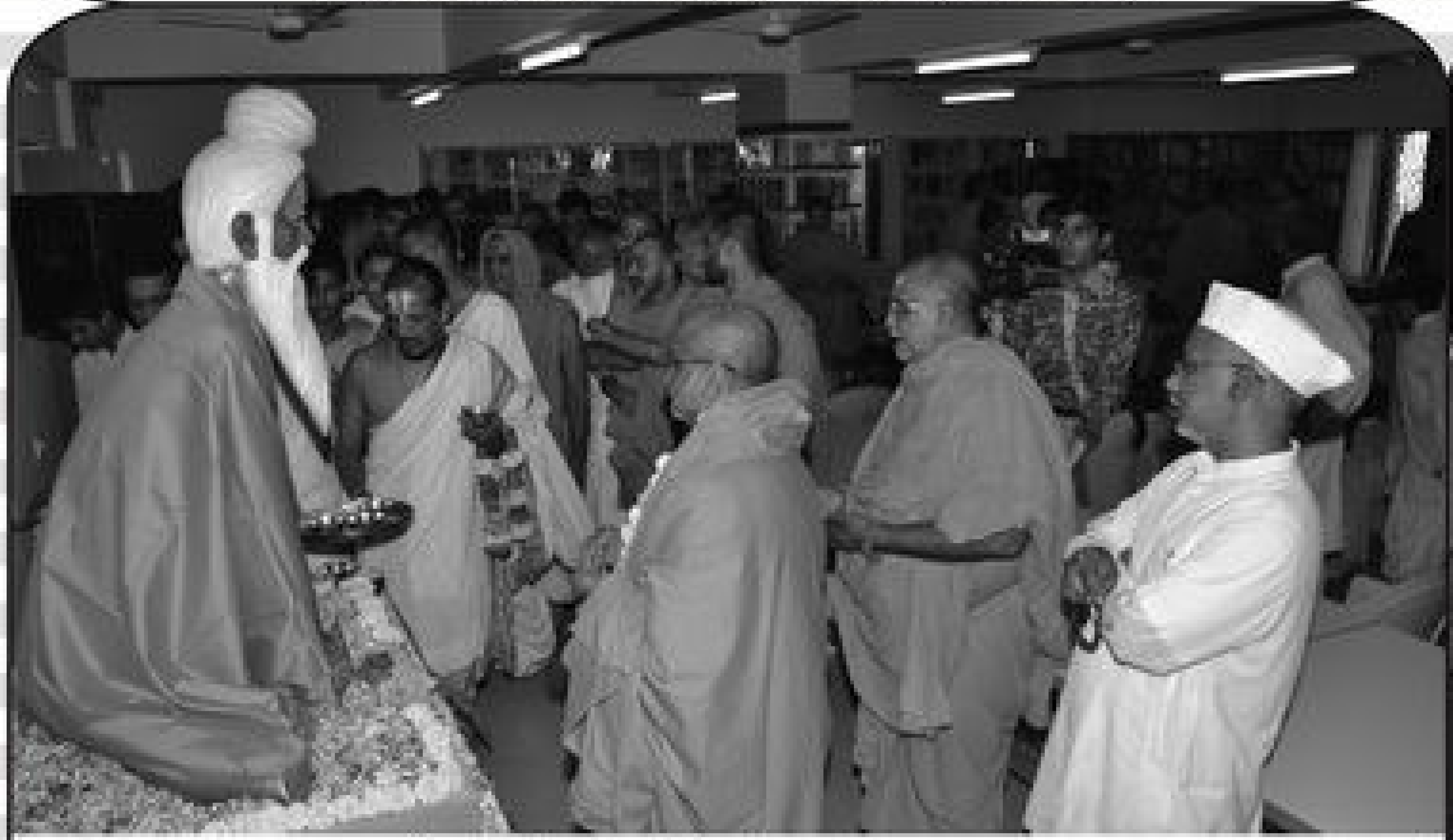

દર્શનમ્ ગ્રંથાલય ઉદ્‌ઘાટન - વ્યાસ પૂજન

પૂ. જોગી સ્વામીને પૂ. મોરારી બાપુ દ્વારા શ્રદ્ધાસુમન અર્પણ

પૂ. રમેશભાઈ ઓઝાના હસ્તે વિજયવૈજયન્તિ પ્રાપ્ત કરતા ઋષિકુમારો

SGVP ટ્રોફી, ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ ઉદ્‌ઘાટન સમારોહ

"SANSKARDIP"

R.N.I. 15104/68 Permitted to post at Ahd. PSO on 9th of every month. Registered under Postal Reg. No. GAMC-1729/2010-2012 valid up to 31-12-2010 issued by SSP Ahmedabad-9 Licenced to post without Prepayments No. CPMG/GJ/85/10-12/ valid upto 31-12-2012

If undelivered Please Return to:
Shree Swaminarayan Gurukul
Gurukul Road, Memnagar, Ahmedabad-52

શ્રીમાન, ____________________

____

____

____